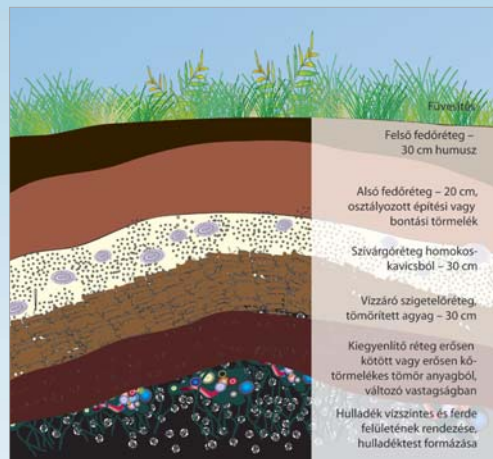

HOGYAN?

A lerakók rekultivációja, a felső lezárás kialakítása a hatályos jogszabályban foglaltak szerint történik. A rekultivációs rétegrend kiépítéséig a terület őrzését biztosítani kell. A hulladékhatáron lerakott kis mennyiségű hulladékot felszedik és a rekultivációra kijelölt területen helyezik el. A felszedett hulladék alatti talajt 0,5 m mélységben kitermelik és áthelyezik a hulladéktestre. A tereprendezés során a lerakó felületét egyenletesre alakítják és elvégzik a rézsűk rendezését.

A hulladéktest formázásával alkalmassá teszik azt a záróréteg fogadására, annak érdekében, hogy a vegetációs réteg megvalósítása után a terület tájképi megjelenése a lehető leggyorsabban megközelítse a lerakó léte előtti terepadottságokat.

A lerakó felszínére jutó csapadékvíz elvezetésére a hulladéklerakó felszínét megfelelő lejtésűre alakítják, és a hulladék felszínének tömörítését 30–50 cm vastagságban elvégzik.

A lerakó felszínén estelegesen kialakult, a rekultivációs réteg kialakítását akadályozó fás szárú növényzetet eltávolítják.

A hulladéklerakó rekultivációját végleges felszíni zárórétegszisztéma kialakításával végzik el. Ez történhet egy, vagy felszíni átmeneti záróréteg kialakítása esetén két ütemben. Kétütemű rekultiváció esetén a második ütem, azaz a végleges felszíni záróréteg kialakítása, általában 10 évvel követi az első ütemet, közben az összegyűlt gáz elvezetését meg kell oldani.

A rekultivált helyszínekre vonatkozóan a környezetvédelmi hatóságok 20–30 évre utógondozási kötelezettséget írnak elő. Az utógondozás során meghatározott tartalmú és gyakoriságú környezeti monitoring tevékenységet, adatszolgáltatást és fenntartási munkákat kell végezni.

A REKULTIVÁCIÓ KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓ VÁLTOZÁSOK

A települési szilárdhulladék-lerakók térségi szintű rekultivációjának következtében az alábbi környezetjavító hatások várhatók:

1. Eltűnnek a természetet csúfító tájsebek.
2. A lerakók levegőt érintő biogáz kibocsátása megszűnik.
2. A felületi záróréteg kiépítése és a vízelvezetés megszünteti a lerakók talajvízszennyező hatását.
3. A korábbi vízszennyezések terjedése mérséklődik.
4. A települési és természeti környezet tájérték-növekedése várható.

További információ:

NFÜ infovonal: 06 40 638 638

E-mail: nfu@nfu.hu

Honlap: www.nfu.hu

Projekt infovonal: 06 80 205 007

E-mail: hulladek@gyor.hu

Honlap: www.hulladek.gyor.hu

Győr Nagytérségi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás KEOP-2.3.0

„A települési szilárdhulladék-lerakókat
érintő rekultivációs programok elvégzése”

Lakossági tájékoztató kiadvány

GYŐR NAGYTÉRSÉGI
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI
ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS

Kedves Olvasó!

A Győr Nagytárségi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás 112 településén élő 260 ezer lakos – különféle információs csatornákon keresztül – már régóta folyamatos tájékoztatást kap a társulás által megpályázott projektekről és azok aktuális állásáról.

A kezében tartott tájékoztatóból a Környezet és Energia Operatív Program – KEOP-2.3.0 – „A települési szilárdhulladék-lerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése” című pályázat keretében megvalósuló, igen jelentős környezetvédelmi beruházást ismerheti meg.

Ebben a projektben a korábban engedély nélkül működő vagy a bezárt, környezetvédelmi előírásoknak nem megfelelő települési szilárdhulladék-lerakók felszámolására, rekultiválására kerül sor. A kivitelezés 42 települést és 43 bezárt, önkormányzati vagy állami tulajdonú hulladéklerakót érint.

A megvalósítással járó munkálatok összesen mintegy 5,2 milliárd forint költséget jelentenek, amelyet teljes egészében az Európai Unió és a Magyar Állam biztosít, azaz a településeknek és a lakosságnak nem kell saját forrást fizetnie.

A rekultivációs projekttel közvetlenül érintett települések népessége mintegy 193 ezer fő, amely a társulás működési területén élő teljes népesség 74 %-a. A rekultivációval érintett települések közül 12 közvetlenül belterületi ingatlanon vagy annak szomszédságában helyezkedik el.

A helyszínek közül 8 a felszíni szennyezésre fokozottan érzékeny felszín alatti víz területein, 2 helyszín távlati ivóvízbázis hidrogeológiai védőterületén található. A rekultiválandó terület nagysága 60,5 ha, a tervezett rekultivációval és tájba illesztéssel közel 5,8 millió m³ elhelyezett hulladék környezeti kockázatának tűrhető mértékűre csökkenése és a tájérték növekedése várható.

A lerakók felszámolása nyomán nem csupán a bennünket körülvevő környezet mutat majd szebb képet, ezzel egyidejűleg jelentősen csökkennek, majd idővel megszűnnek a levegőt és a talajvizet károsító hatások. A rekultivációs projektet 2011. december 31-ig szükséges végrehajtani.

Bízom benne, hogy a lakosság is kellően értékeli és megbecsüli majd ezt a munkát, és együttműködésüknek köszönhetően sikerül megőriznünk azt a kulturált, szép és egészséges természeti környezetet, amit így sikerül visszakapunk.

Ugye számíthatunk Önre is természeti értékeink megőrzésében?

Hegyi Zoltán

Győr Nagytárségi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás Társulási Tanács elnöke

CÉLKITŰZÉSEK

A Győr Nagytárségi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás a működési területen lévő települések hulladékgazdálkodási közfeladatainak megvalósítására jött létre. Ezeket a feladatokat a társulás a hatályos jogszabályoknak megfelelően kívánja ellátni.

Ebből adódóan a célok között szerepel a felszíni és felszín alatti vizek védelme, további szennyeződésük megakadályozása, valamint a természeti környezetre nehezedő terhelés érdekében rekultiválni a környezetszennyező, régi, műszakilag nem megfelelő, bezárt, illetve felhagyott hulladéklerakókat.

Kovács Barnabás
Projektmegvalósítási
Egység vezetője

REKULTIVÁCIÓ

Mit jelent?

A rekultiváció a nem megfelelő műszaki védelemmel épített bezárt hulladéklerakók, vagy a hulladék elhelyezésére használt területek tájba illesztését, megfelelően biztonságos szigetelését, a vízbázisok és a talaj védelmét jelenti. A rekultivációs munkák elvégzésével, valamint megfelelő utógondozással, az érintett területek környezeti veszélyessége jelentősen csökken.

A TELEPÜLÉSI SZILÁRDHULLADÉK-LERAKÓKAT ÉRINTŐTÉRSÉGI SZINTŰ REKULTIVÁCIÓS PROGRAM BEMUTATÁSA

A Győr Nagytárségi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás elsőként nyújtotta be pályázatát a Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) „A települési szilárdhulladék-lerakókat érintő térségi szintű rekultivációs programok elvégzése” című kiírásra. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatósága 2009. január 8-án támogatásra érdemesnek találta a pályázatban benyújtott terveket, és mintegy 5,2 milliárd forinttal támogatta a megvalósítást.

A KEOP-ban megfogalmazott fejlesztés célja, hogy mérsékelje hazánk környezeti problémáit, ezzel javítsa a társadalom életminőségét és a gazdaság környezeti folyamatokhoz történő alkalmazkodását.

A környezeti problémák, amelyekkel szembe kell néznünk társadalmi, gazdasági és természeti okokra vezethetők vissza. A hatékony, megelőző beavatkozásokat elsősorban az okok szintjén kell megtalálni, de szükséges a hatótényezők megfelelő kezelése is. A megelőző környezetvédelemre való áttérés fontos eszköze a kedvező környezeti állapot fenntartását biztosító beavatkozásoknak. A projekt célja az élehető környezet megteremtése és fenntartása. Mivel a társulás területén található, rekultiválásra váró szilárdhulladék-lerakók nagy része a települések belterületén helyezkedik el, még sürgetőbb feladat ezek ártalmatlanításának megoldása. A rekultiválandó terület nagysága közel 61 ha, a projektben megvalósuló rekultivációval és tájba illesztéssel 5,8 millió m³ hulladék által okozott környezeti kockázat csökkenthető. Az érintett terület lakossága 193.438 fő.

MIÉRT FONTOS?

A társulás területén rekultiválandó lerakók, természetvédelmi szempontból értékesnek és megőrzendőnek kijelölt területeket, természetvédelmi körzeteket közvetve vagy közvetlenül is érintenek. (pl.: Szigetközi Természetvédelmi Körzet, Pannonhalmi Természetvédelmi Körzet, Ősfenyves Természetvédelmi Körzet, Somló-hegy Természetvédelmi Körzet)

Az projektben érintett területen, az országos helyzetnek megfelelően, a '70-es évektől kezdődően a települések tanácsai, majd később önkormányzatai a települések határában található anyag-nyerőhelyek (bányák) gödreiben, vagy műszaki védelem nélküli külterületeken jelölték ki helyet a lakossági szilárdhulladék elhelyezésére.

A kijelölt szeméttelpek kiterjedése az évek során egyre nőtt, a beépített területek egyre közelebb kerültek a lerakóhelyekhez. Az elhelyezett hulladék jelentős tájérték- és életminőség csökkenítő hatása fokozottan érvényesült.

Mivel ezek a lerakók műszaki védelem nélkül épültek, a talajra és a felszín alatti vizekre veszélyt jelentettek. A nagyobb szeméttelpek vizsgálata során nagy részben beigazolódott a környezetvédelmi hatóság feltevése, a lerakók környezetszennyező hatása. Egyes helyeken a lerakott hulladék a talajt és a talajvizet is lokálisan elszennyezte.

HOL?

A Győr Nagytárségi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás működési területén tervezett térségi szintű rekultivációban érintett települések.

